
ARTISTIEK EN ZAKELIJK VERSLAG OEROL 2009

Stichting Terschellings Oerol Festival

oerol

INHOUD

Inleiding	3
Ambities 2009-2012	3
Oerol 2009 artistiek	4
Theater programma	4
Paspoortprogramma	5
Paspoortvoorstellingen	5
Atelier Oerol	6
En verder	8
Oerol 2009 zakelijk	10
Bezoekers	10
Kaartverkoop	10
Media-aandacht	10
Oerol dagkranten	10
Huisstijl	10
Vormgeving festivalterreinen	11
Groen ondernemen	11
Oerol in de schijnwerpers	11
Oerol 2009 partners	12
Fondsen	12
Sponsors	12
Partner in natuur	13
Media-samenwerking	13
Garantiefonds Terschellinger Ondernemers	14
Vrienden van Oerol	14
IN SITU	14
Oerol spoelt aan	15
New Island Festival, New York	15
Oerol organisatie	16
Medewerkers	16
Vrijwilligers	16
Bestuur	16
Arbobeleid & veiligheidsplan	16
Financieel	16
Oerol ambities en toekomst	18
Artistiek	18
Zakelijk	19
Tenslotte	20

INLEIDING

Oerol is een locatiegericht theaterfestival dat jaarlijks in juni plaatsvindt, in 2009 van 12 tot en met 21 juni. Tien dagen lang het eiland als podium voor locatietheater, straattheater, beeldende kunst, muziek en diverse cross-overs. Op 70 locaties zijn schuurtjes, strand en duinpannen de inspiratiebron én het decor voor kunstenaars uit binnen- en buitenland.

AMBITIES 2009-2012

De doelstellingen voor de kunstenplanperiode van 2009-2012 zijn gericht op de verdieping van de inhoudelijke ontwikkeling van het festival en de interne samenhang om daarmee de artistieke kwaliteit en de beleving hiervan te vergroten. Zo wil Oerol haar voortrekkersrol op het gebied van locatiegericht theater en landschapkunst verder uitbouwen.

Oerol wil in de periode 2009-2012 investeren in:

- artistieke kwaliteit en ontwikkeling
- werkplaats voor locatiegericht theater en landschapkunst
- grootschalige locatieprojecten
- beeldende kunst en landschapkunst
- beleving van de artistieke inhoud door alle doelgroepen van Oerol
- op peil brengen van het financiële fundament, incl. programmeringsbudget,
- vergroten van de betrokkenheid van het publiek en de eilander gemeenschap
- uitbouwen van het cultureel ondernemerschap
- vergroten van de dienstverlening aan bezoekers en artiesten

In dit verslag nemen we u mee naar het festival van 2009. We beschrijven welke dromen en ambities we hebben kunnen realiseren. We sluiten af met een blik richting het festival van 2010 en de toekomst. Welke onderdelen mogen blijven en waar liggen de grote uitdagingen.

We hopen dat zich tijdens het lezen weer heel even op Oerol waant.

Met frisse groet, namens het zakelijke en artistieke team,

Janneke Staarink, algemeen directeur
Joop Mulder, creatief directeur

OEROL FESTIVAL 2009 ARTISTIEK

Met het thema 'Gras tussen de Planken' werd in 2009 het belang van het eiland als podium, inspiratiebron en decor voor theater, muziek en beeldende kunst benadrukt.

Nieuw dit jaar was de opsplitsing van het Oerol-programma in twee categorieën: het theaterprogramma en het paspoortprogramma. Met het Oerol-paspoort was een groot deel van het festival vrij toegankelijk, namelijk de paspoortvoorstellingen, landschapskunst, muziek en straattheater. Hiermee was het paspoort hét middel om Oerol in zijn geheel te beleven. Naast het paspoortprogramma waren er natuurlijk ook de theatervoorstellingen die met een extra entreebewijs toegankelijk waren, voor degenen die meer wilde zien.

THEATERPROGRAMMA

Binnen het theaterprogramma stonden 39 voorstellingen geprogrammeerd die gedurende het gehele festival te zien waren. Het merendeel hiervan speelde 1 of 2 keer per dag, een vijftal projecten was 3 keer per dag te zien en een tweetal voorstellingen had een doorlopend karakter.

Voor de theatervoorstellingen diende het publiek een toegangskaart te kopen. In totaal waren er voor de circa 610 voorstellingen zo'n 100.000 kaarten beschikbaar, variërend in prijs van 7 tot 15 euro.

Het theaterprogramma was grofweg onderverdeeld in drie delen:

- 1 projecten uit Atelier Oerol
- 2 projecten speciaal voor Oerol gemaakt
- 3 voorstellingen uit het buitenland die op Oerol hun Nederlandse première beleefden

- 1 In het kader van talentontwikkeling is een vijftal werkplaatsprojecten in Atelier Oerol gerealiseerd, waar we later op in gaan.
- 2 Naast Atelier Oerol is een reeks projecten gepresenteerd die, al dan niet in samenwerking met productiehuisen, speciaal voor Oerol ontwikkeld zijn, zoals Midzomernachtsdroom door Toneelschuur Producties/Karina Kroft, Een mond vol zand van Via Berlin onder de hoede van Orkater/ De Nieuwkomers en Waai van Firma Rieks Swarte & PeerGroup.

Het theaterprogramma telde 22 nieuwe producties, waarvan een aantal projecten nog een vervolgtournee langs andere zomerfestivals maakte, zoals de wervelende openingsvoorstelling Alma van de Warme Winkel, Wiek van Schweigman&, Dans je de hele nacht met mij van Boogaardt/VanderSchoot en 's Heerskinderen van Theater Artemis. Toneelgroep De Appel was aanwezig met twee projecten: Blik, een beeldende locatieproject voor groot publiek op de uitgestrekte vlakte van de Noordsvaarder, en Ararat, een project in samenwerking met theatermakers uit Zuid Afrika.

Speciale aandacht verdienen verder het succesvolle beeldende muziektheaterproject BOT van Odd Enjinears & Beu en het verrassende en originele AktieMan! van De Jongens.

ODD ENJINEARS, BOT
FOTOGRAAF: PIETER CRUCQ

- 3 Van de buitenlandse gezelschappen die zich tijdens Oerol voor het eerst in Nederland presenteerden, maakten het Franse gezelschap Cie B.A.L. met de surreële performance Eloge du Poil, en het verstilde beeldende Casa-Abrigo van het Portugese Circolando veel indruk. De voorstellingen van Circus Klezmer (Catalonië), En Viaje, Artistas de Circo (Chili), DotMaze (UK) en Les Alama's Givrés (Frankrijk), wisten met hun vakkundige en originele voorstellingen een groot publiek te beroeren.

Naast de premières stond er een aantal reprises van kwalitatieve en relevante voorstellingen op het programma, zoals Heelhuids & Halsoverkop, een countrymusical van NNT/Club Guy & Roni, De legende van Woesterdam van Studio Orka/Kopergietery en Candyland van Bonte Hond.

KLANKEN TUSSEN DE PLANKEN: THE NITS
FOTOGRAAF: PIETER CRUCQ

In het kader van de interdisciplinaire benadering van het theaterprogramma vond dit jaar het experiment 'Klanken tussen de planken' plaats. Een nieuw onderdeel van het theaterprogramma, dat met medewerking van de muziekprogrammeurs tot stand is gekomen. Zij daagden een aantal muzikanten uit om in de natuurlijke setting van het bostheater in Formerum een niet-gebruikelijk optreden te geven. Dit resulteerde o.a. in een verrassend Hoorspel Om Te Zien van Janne Schra (Room Eleven) samen met cabaretière Paulien Cornelisse, begeleid door een gitarist. De Nits maakte tijdens Oerol een unieke videoregistratie die werd vertoond tijdens hun optreden dat met 150 schemerlampen werd omlijst. Stef Kamil Carlens (Zita Swoon) speelde akoestisch, iets wat niet alledaags is voor hem. Met gebruik van drie verschillende gitaren en een eenvoudig, zeer creatief drumkitje dat hij met zijn voet bediende, bracht hij zijn toehoorders in beroering. Dit succesvolle experiment zal in 2010 zeker een vervolg krijgen.

PASPOORTPROGRAMMA

Het paspoortprogramma omvatte de 23 speciale kleinschalige voorstellingen en beeldende projecten die doorlopend te bezoeken waren. Onderdeel van het paspoortprogramma waren tevens de 47 muziekoptredens, 130 straattheater-optredens en een drietal landschapskunst projecten.

Met het paspoort als 'toegangkaartje' voor het festival verschaftte het publiek zich vrij toegang tot dit programmaonderdeel dat zich over het gehele eiland uitstrekte. Belangrijk uitgangspunt voor deze nieuwe formule was om de totaalbeleving van het festival verspreid over het eiland en over de tien dagen van het festival beter vorm te geven en daarmee tevens een beter publieksbereik en -spreiding te genereren. Er waren vier verschillende paspoorten te verkrijgen (1e weekend/ midweek/2e weekend en gehele periode) voor 15 en 20 euro.

PASPOORTVOORSTELLINGEN

De paspoortvoorstellingen waren elke dag tussen 11 uur 's ochtends tot 17 uur in de middag te bezoeken en voorzagen daarmee in een grote behoefte. Ook artistiek bleek de route een interessante uitdaging voor de deelnemende kunstenaars. Enkele hoogtepunten hieruit waren de geënceneerde ruimtelijke fotobeelden van Miek Uittenhout in het Hoorns bos, de energieke dansvoorstelling van Merckx & Dansers (tegenwoordig De Dansers) in een duinpan bij Kaap Hoorn en de serie privéconcerten van slagwerker Rob Kloet in het piepkleine Kooikershuisje bij de eendenkooi in Hoorn.

Muziek

Dit jaar droeg de muziekprogrammering wederom de signatuur van het programmeursduo Harry Hamelink (o.a. Motel Mozaïque) en Marcel Haug (o.a. festival Metropolis), beiden hebben met een goede neus voor opkomend talent. Met meer hedendaagse 'pop' en diverse kruisbestuivingen blijkt de muziekprogrammering haar plek gevonden te hebben in het geheel. In het muziekprogramma is een bewuste keuze gemaakt voor een avontuurlijke 'jonge' programmering die aansluit bij de actuele ontwikkelingen binnen de muziek. Daarnaast is er actief gewerkt aan het leggen van nieuwe verbanden tussen musici onderling en aan de muzikanten en de mogelijkheden die de locaties van het eiland bieden voor eventuele multidisciplinaire locatieprojecten in de toekomst.

Een korte terugblik op de muziekprogrammering tijdens Oerol 2009 laat zien dat artiesten op Oerol meer dan op andere festivals open staan voor experiment en de gelegenheid krijgen extra concerten te geven, waarin samenwerking met andere artiesten centraal staat. Kytteman's Hiphop Orkest was met recht een van de grootste successen op het fraaie podium van het Groene Strand. Het publiek op het bomvolle strand hing van voor tot achter aan de lippen van Colin Benders, de enthousiaste frontman van dit energieke orkest. Ook Benders zelf was dermate enthousiast dat er ter plekke een extra optreden op de Westerkeyn is ingelast. Tijdens deze spontane jamsessie kwamen zowel Roos Rebergen van Roosbeef en Janne Schra van Room Eleven op het podium. Een uniek optreden, waar Benders zelf na afloop zeer lovend over sprak als een van de beste gigs die hij ooit had gedaan. Het eigenzinnige duo CocoRosie uit New York is kieskeurig in de keuze van hun optredens,

.....

maar Oerol sprak hen direct aan. Ze gaven een bijzonder concert op het Groene Strand. De succesvolle theatervoorstelling Candyland was geïnspireerd op een nummer van de zussen. Een vriendschap met theatermaker Alexandra Broeder van Candyland was dan ook niet lang na de voorstelling geboren. Deze zal wellicht in de toekomst leiden tot een samenwerking tussen de drie.

Tijdens het festival is een aantal artiesten samengebracht om eenmalige optredens te verzorgen. Deze samenwerking leverden bijzondere concerten op, die een groot succes waren bij het publiek. Zo noemden we al Roos en Janne die met Kytteman speelden. The New Earth Group trad op met de gerenommeerde jazz trompettist Eric Vloeimans. Deze laatste gaf daarnaast een prachtig optreden met Stef Kamil Carlens en Spinvis op de Westerkeyn. The Nits traden op met Richard Janssen (ex-Fatal Flowers), die daarmee na tien jaar afwezigheid weer het podium betrad.

MUZIEK: ERIC VLOEIMANS EN ERIC VAARZON-MOREL
FOTOGRAAF: PIETER CRUCCO

Straattheater

Vernieuwend en verrassend straattheater van een hoger niveau met zo min mogelijk 'circle acts' was dit jaar de wens. Straattheater dat het publiek overvalt. Er waren 25 groepen geprogrammeerd met een gemiddelde van 2 speelmomenten per dag. Het internationale aanbod in vernieuwend straattheater is momenteel niet zo groot. Uit dit aanbod waren verschillende gezelschappen te zien. Zo maakte de Spaanse groep Kamchatka onconventioneel improvisatietheater op straat. Een publiekstrekker door verrassingen, aankleding, indringende blikken en extreme vertoningen. Zo klommen ze in de fonteinbar op het festivalterrein en deden ze een 'inbraak' in een huis. De crew van Delinus reden tijdens het festival rond met een kermisachtige minibus, die werd volgepropt met

minstens 10 mensen. Een doorlopende act van 1 a 2 uur, die erg veel publiek trok. Stephen Bain uit Nieuw Zeeland verraste jong en oud met zijn miniatuurhuis met verborgen bewoner. De Frans/Amerikaanse Lilli Jenks pleegde vanuit haar werkkeet in Midsland tijdens het hele festival beeldende interventies op allerlei plekken op het eiland. Deze scènes werden gefilmd en als onderdeel van een groeiend scenario als film gepresenteerd in de bouwkeet: een interessant en vernieuwend concept op het gebied van straattheater.

Verder waren ook de Glazen Kin, Firma Fockschaep, Different Trains, De Opladers en Smoke FM (allen uit Nederland), The Others (Engeland), Adrian Schwarzstein alias Green Man (Spanje) en Gregor Wollny (Duitsland) in de straten en op de Westerkeyn te zien.

Landschapskunst

Het landschap stond centraal in het beeldende project Line of Red Flags van de Zuid-Afrikaanse landschapskunstenaar Strijdom van der Merwe: rode vlaggen als verbindingslijn tussen het strand, de duinen en het achterliggende landschap. Daarnaast werkte hij ter plekke tijdens het festival aan een reeks vergankelijke beelden in het bos van Hoorn. De Windnomaden van SLeM vormden op de uitgestrekte zandvlakte van de Noordsvaarder een fraai beeld met circa 300 fragiel ogende objecten waarvan de vleugelachtige oppervlakten door evenzoveel kunstenaars uit het hele land waren beschilderd. Het 'work in progress' project Harmonic Fields van Lieux Publics/Pierre Sauvageot bleek, met de beeldende installaties van muziekinstrumenten die door de wind worden bespeeld, een interessante bijdrage aan de paspoortroute en een grote belofte voor de toekomst. Dit residentieproject – onderdeel van Atelier Oerol – was de eerste stap in een internationale coproductie die moet leiden tot een grootschalig landschapskunstproject in 2011.

ATELIER OEROL

In de afgelopen tien jaar heeft Oerol zich toegelegd op de begeleiding van makers op het gebied van landschapskunst en locatietheater. Om dit onderdeel verder te ontwikkelen en ruimte te bieden voor onderzoek heeft het festival Atelier Oerol opgericht. De werkplaats voor jonge theatermakers en kunstenaars vormt de spil van Atelier Oerol. Daarnaast omvat het atelier een coproductie- en residentiefunctie.

NUT, ROBERTO 2
FOTOGRAAF: MICHEL LANDEWEERD

Atelier Oerol wordt gedragen door de artistieke leiding van Oerol, Joop Mulder en Kees Lesuis. Hiernaast wordt er (twee)jaarlijks een nieuwe artistieke begeleider voor alle werkplaatsprojecten aangetrokken die samen met de productie leider de artistieke dromen van de jonge theatermakers helpt te realiseren. We zijn erg verheugd hier te kunnen melden dat voor zowel 2009 als 2010 Hans Man in 't Veld de rol van artistiek begeleider op zich heeft genomen.

Nieuw dit jaar was de vorming van de Atelier Raad. Deze is samengesteld uit een aantal professionals die Oerol uitnodigde om werkplaatsvoorstellingen te bekijken om nadien met de makers in gesprek te gaan. Op deze manier hebben de makers direct na de voorstelling feedback gekregen van verschillende deskundigen. Daarnaast worden de professionals betrokken bij de verdere toekomst van het Atelier Oerol. De leden van deze raad zijn te vinden op de website van Oerol.

Werkplaatsgroepen

Jaarlijks dient zich een groot aantal jonge makers bij Oerol aan met een voorstel om een productie te maken speciaal voor het festival. Oerol heeft een grote traditie en ervaring wat dat betreft. Oerol kiest bewust voor een klein aantal werkplaatsprojecten met als doel met de deelnemers meer de diepte in te duiken en de kwaliteit in begeleiding en omkadering te garanderen. Deze lijn zal in de toekomst verder worden ontwikkeld.

De werkplaatsgroepen van Atelier Oerol 2009 zijn samen een divers gezelschap: Judith Hofland werkte met video, het NUT vertrok vanuit repertoire (Roberto Zucco van Koltès), Marjolein Frijling bracht woordloos bewegingstheater en Klemens Patijn combineerde tekst en muziek. De Jongens brachten met AktieMan! een verrassende en originele speel/stuntvoorstelling.

Ook het beeldend project Liquid Space 6.1 was onderdeel van Atelier Oerol. Het interactieve kunstwerk van Daan Roosegaarde vormde het uitgangspunt voor een dansperformance van Giulia Mureddu/DansWerkplaats Amsterdam.

Uitgebreide beschrijvingen van de voorstellingen van deze jonge makers zijn te vinden op de website van Oerol.

Residenties

In het kader van ontwikkeling en onderzoek heeft Oerol dit jaar een start gemaakt met het fenomeen 'Residenties'. In 2009 is een aantal artiesten uitgenodigd op Terschelling voor een onderzoek of eerste stap van een nieuwe voorstelling voor Oerol 2010 of 2011. De residenties varieerden in uitgebreide locatiebezoeken en gesprekken tot het daadwerkelijk schrijven aan een scenario. Zo is theatermaker Thibaud Delpeut gedurende vijf dagen op het eiland geweest om een locatie te zoeken en aan zijn voorstelling te schrijven. Voor het Franse locatietheatergezelschap Le Phun hebben we een ontmoeting gearrangeerd met het Nederlandse muziekgezelschap De Kift. In een gezamenlijke winters verblijf op het eiland hebben zij een creatieve brainstorm en een locatieverkenning gedaan met het oog op het 'Pere Courage' project in 2011. Maar ook muzikanten als Stef Kamil Carlens en CocoRosie hebben tijdens het festival plannen gemaakt voor toekomstige samenwerking.

EN VERDER

OerolTube

Eén van de nieuwe projecten tijdens Oerol 2009 was OerolTube. Een team van elf filmmakers zwierf tijdens Oerol over het hele eiland om verslag te doen van het festival. Zij lieten zich inspireren door alles wat zij tijdens het festival op hun pad tegenkwamen. Het resultaat was een groeiende database van korte films in uiteenlopende genres: artistiek, documentair, animatie. De filmpjes waren voor de bezoekers drie keer per dag te zien op een groot scherm in het Mediacafé op de Westerkeyn. De filmpjes zijn online te bekijken op www.youtube.com/oeroltube. Grote wens is dit project in 2010 voort te zetten.

STRAATMUSEUM
FOTOGRAAF: DIEDERIK DE KLERK

Educatieprogramma

Oerol organiseerde dit jaar voor zowel leerlingen van het basisonderwijs als het VMBO een aantal educatieve en culturele activiteiten.

Al voorafgaand aan het festival startten circa 450 leerlingen uit groep 1 tot en met groep 8 van de Terschellingse basisscholen met het Straatmuseum project. In dit project van de Vondstenfabriek verwerkten de leerlingen hun persoonlijke beleving van Oerol of de omgeving in een schilderij dat zij maakten op gejut hout.

KINDERDAG GROEN ALS GRAS
FOTOGRAAF: DIEDERIK DE KLERK

KINDERDAG GROEN ALS GRAS
FOTOGRAAF: DIEDERIK DE KLERK

Aan de oudere leerlingen werd gevraagd hun eigen schilderij een titel te geven en een brief te schrijven met uitleg van hun werk, om hiermee de communicatie tussen de kinderen en de toeschouwers tot stand te kunnen brengen. Hierna zijn de werken overal op Terschelling te vondeling gelegd. De gelukkige vinder van een kunstwerk kon tijdens Oerol op festivalterrein de Westerkeyn de bijbehorende brief lezen en een reactie schrijven aan de kunstenaar, om vervolgens het kunstwerk weer ergens anders te plaatsten voor een volgende vinder. Het project werd een unieke verbintenis tussen de Oerolbezoekers en de kinderen van Terschelling. De schilderijen vonden hun weg over Terschelling en een aantal zwierf uit naar het vasteland. Veel vindsters waren zo verguld met hun vondst dat zij het werk mee naar huis namen. Alle brieven en reacties zijn te lezen op <http://straatmuseum.nl>.

Op woensdagochtend was er een speciaal, gratis programma voor de jonge festivalgangers: 'Groen als Gras'. Alle leerlingen van de basisscholen van Terschelling waren uitgenodigd voor een speciaal programma vol doe- en luisterdingen en natuurlijk konden ook alle andere kinderen die op het eiland waren aansluiten. Een roulatieschema zorgde ervoor dat iedereen een afwisselend programma had. Tijdens 'Groen als Gras' konden kinderen dansen op de klanken van Harm Goslink Kuiper en zijn zelfgemaakte muziekinstrumenten, gluren in de levende kijkgoot van Stephen Bain, en meeliften met het allerkleinste taxibusje ter wereld: lijn DELINUS 03. De Glazen Kin gaf een muzikale voorstelling over de reis van je leven vanuit een Vespa-autootje en er kon meegebouwd worden aan een piratenschip. Wie na al die avonturen honger had, kon ondermeer naar de caravan van Heet Brood voor een lekkere tosti, theater en een swingende DJ-set. Alle kinderen beschilderden een stuk van een windnomade, die later tijdens het festival bij alle andere windnomades van SLeM op de Noordsvaarder werd geplaatst.

Hiernaast heeft het VMBO Schylgerjouw op Terschelling samen met studenten van het Friesland College (Artiest-Dans), de Noordelijke Hogeschool Leeuwarden (Drama) en de Academie voor de Popcultuur gewerkt aan een theatrale voorstelling waarin 120 leerlingen van VMBO Schylgerjouw een rol spelen. Deze voorstelling speelde op locatie in het bos en duinen van West Terschelling en was te zien voor ouders en medeleerlingen.

Professionalsprogramma

Oerol faciliteerde ook dit jaar festivaldirecteuren, programmeurs, producenten en artistiek leiders in het bezoeken van voorstellingen en het ontmoeten van theatermakers. Daarnaast werd er een viertal inhoudelijke bijeenkomsten georganiseerd.

In samenwerking met Stichting NORMA is een lezing georganiseerd over de naburige rechten van uitvoerend artiesten. NORMA werkt hard om vergoedingen voor uitvoerend artiesten te realiseren bij gebruik van hun 'materiaal' door derden.

PROJECT ZUID-ZUID
FOTOGRAAF: ANKE TEUNISSEN

Verder hebben we met steun van het Theater Instituut Nederland een driedaags programma voor gasten uit Zuid-Amerika en Zuid-Afrika opgezet getiteld 'zuid-zuid'. Locatietheater, cirque nouveau en landschapstheater zijn op dit moment nog disciplines die weinig bekend zijn in Zuid-Afrika en Zuid-Amerika.

Oerol wilde dit jaar 'het zuiden' in contact brengen met deze verschillende voor hen nieuwe theatervormen. Aan de ene kant om de artistiek directeuren van verschillende festivals in contact brengen met deze kunstvormen en aan de andere kant gezelschappen uit Zuid-Afrika, Argentinië, Brazilië en Chili te stimuleren om te gaan werken met nieuwe inzichten.

Hiervoor hadden we een viertal gasten uitgenodigd, namelijk Nikki Froneman, directeur van Proyecto°S (Buenos Aires, Argentinië), Alberto Lugaluppi, directeur van het Buenos Aires International Festival (Argentinië), Adri Herbert, directeur van het Volksblad Kunstefees (Bloemfontein, Zuid-Afrika) en Brett Pyper, directeur van het Klein Karoo National Kunstefees (Oudtshoorn, Zuid-Afrika).

Gedurende 3 dagen vond een drietal kleinschalige informele ontmoetingen plaats, die handelde over locatietheater, cirque nouveau en landschapstheater. Hierbij werden verschillende Nederlandse makers en kunstenaars uitgenodigd om met onze gasten in gesprek te gaan. Zo deelden Aus Greidanus (Toneelgroep De Appel), Ira Judkovskaja (Tryater) en Boukje Schweigman hun ervaringen over locatietheater, Jeanne Mordoj (Cie B.A.L.) en Wim Claessen (CircoCircolo) over cirque nouveau en onder meer Bruno Doedens (SLeM) en Strijdom van der Merwe over landschapskunst en -theater. Verder hebben de gasten een aantal voorstellingen en projecten gezien uit die drie disciplines. De reacties van de deelnemers waren positief. De relaties tussen Oerol en het Klein Karoo Nasionale Kunstefees zijn versterkt en nadere plannen voor samenwerking worden in de komende tijd uitgewerkt. Het initiatief voor circus workshops heeft in deze bijeenkomsten een vruchtbare bodem gevonden, wat komend jaar een vervolg zal krijgen.

OEROL 2009 ZAKELIJK

BEZOEKERS

De 28e editie van Oerol is succesvol verlopen. Het bezoekersaantal was circa 57.000, wat een kleine stijging ten opzichte van 2008 jaar betekent toen er zo'n 55.000 bezoekers waren. Het mooie weer en de programmering zorgden voor veel bezoekers in de dorpen, op de festivalterreinen en bij voorstellingen.

KAARTVERKOOP

Tijdens het festival vonden er gemiddeld 610 voorstellingen met kaartverkoop plaats, verzorgd door 39 gezelschappen. De kaartverkoop was verdeeld in verschillende periodes. In de laatste week van mei werd gestart met de VriendenVoorverkoop. Al op de eerste dag werden door de Vrienden van Oerol 13.500 voorstellingskaarten en ruim 3.000 Oerol paspoorten gekocht. De reguliere online kaartverkoop startte een week later. Van de in totaal ruim 100.000 voorstellingskaarten was ongeveer de helft in de online voorverkoop beschikbaar. Van de internetverkoop werd maximaal gebruik gemaakt. De rest van alle voorstellingskaarten is verkocht op Terschelling. Iedere festivaldag waren nog kaarten beschikbaar voor die dag. Met een gemiddelde bezetting van ruim 85% waren de voorstellingen goed bezocht.

NRC KOFFIEGESPREK
FOTOGRAAF: MICHIEL LANDEWEERD

MEDIA-AANDACHT

Zowel de grote landelijke dagbladen als de regionale kranten besteden uitgebreid aandacht aan Oerol. Op de cd vindt u een selectie van deze artikelen om nog eens na te lezen. Naast onze mediasamenwerking met AVRO, Omrop Fryslân en NRC Handelsblad besteedden ook het NOS journaal, NOS headlines,

NOVA en Netwerk items aan het festival. Een van de bij Oerol betrokken kunstenaars Daan Roosegaarde werd uitgenodigd in 'De Wereld Draait Door', wat niet alleen hemzelf maar ook Oerol extra aandacht opleverde.

Los van deze professionele bijdragen, werden op Twitter, YouTube en Flickr dagelijks vele nieuwe items toegevoegd over Oerol door bezoekers.

OEROL DAGKRANTEN

Elke dag van het festival verscheen de Oerol dagkrant met nieuws en updates over het festivalprogramma. De papieren versie van de Oerol dagkrant had maar één nadeel, buiten Terschelling werd hij niet bezorgd. Maar, voor alle thuisblijvers waren de dagkranten ook online te vinden.

DAGKRANT REDACTIE
FOTOGRAAF: DIEDERIK DE KLERK

HUISSTIJL

Oerol heeft in januari 2009 via een pitch voor de nieuwe vormgeving van Oerol het ontwerpbureau Dietwee geselecteerd. Zij waren het bureau dat het beste de visie en missie van Oerol wist te vertalen in een nieuwe beeldtaal. In de nieuwe vormgeving is aansluiting gezocht bij het artistieke profiel van Oerol: de veelzijdige Terschellingse natuur gecombineerd met unieke multidisciplinaire kunsten. Dietwee heeft in februari de opdracht gekregen voor een periode van 4 jaar. Vanaf de pitch hebben zij in zeer korte tijd alle huisstijlelementen van Oerol voorzien van een nieuwe look (voor de website is gekozen voor een summere aanpassing i.v.m. een nieuw te ontwikkelen website in 2010). Het nieuwe logo, het kleurgebruik en de verschillende stijlelementen lokten breed positieve reacties uit: de nieuwe huisstijl werd als passend en natuurlijk ervaren, terwijl het een grote stijlbreuk was met de voorgaande huisstijl. Voor Oerol een teken dat met Dietwee een goede keus is gemaakt.

FESTIVALTERREIN HET GROENE STRAND
FOTOGRAAF: MICHIEL LANDEWEERD

VORMGEVING FESTIVALTERREINEN

De festivalterreinen kregen dit jaar speciale aandacht. Autonoom kunstenaar Thijs Masthoff en interieurarchitect Isis Hoos waren verantwoordelijk voor de bijzondere aankleding van festivalterrein de Westerkeyn. Het gras groeide letterlijk tussen de planken door, wat een uitdaging opleverde om het gras fris te houden: vrijwilligers gingen met plantensproeiers in de weer. Het nieuwe ontwerp voor het Groene Strand met o.a. een uitkijkpost en meerdere verdiepingen was in handen van L'O'U'T' (Lab of Urban Transformation).

Huisleverancier de Markies zorgde voor de uitvoering van het ontwerp.

GROEN ONDERNEMEN

Tijdens het festival experimenteerde Oerol voor het eerst met wind- en zonne-energie. Samen met Home Energy en HeijTech Services startte Oerol een pilot om te ervaren of kleine voorstellingen en publieksservices op groene energie kunnen draaien. De voorstelling van Firma Rieks Swarte & PeerGroup, die toepasselijk de titel Waai had, draaide in zijn geheel op windenergie. De toegangsweg naar de Westerkeyn werd verlicht door lantaarnpalen die van stroom werden voorzien door zonnepanelen. De bezoeker kon op de festivalterreinen de Westerkeyn en het Groene Strand met

ENTREE FESTIVALTERREIN DE WESTERKEYN
FOTOGRAAF: MICHIEL LANDEWEERD

windenergie zijn of haar mobiele telefoon opladen bij zogenaamde 'stroombomen'. Duurzaam internetten was ook mogelijk: in het Pedal-powered Internetcafé konden bezoekers eigen stroom opwekken voor een werkende internetverbinding door op een hometrainer te fietsen. In de komende jaren hoopt Oerol niet alleen het gebruik van wind- en zonne-energie te kunnen uitbouwen, maar ook verder in de organisatie op een verantwoorde en efficiënte wijze en zo milieubesparend mogelijk om te gaan met alle middelen.

OEROL IN DE SCHIJNWERPERS

Oerol is in 2009 voor het tweede jaar achtereen gekozen tot leukste uitje van Nederland als resultaat van de Nationale Uitjestest onder 50.000 dagjesmensen via de website Eropuit.nl. Muziekprogrammeur Harry Hamelink (Motel Mozaïque) was genomineerd voor Beste Programmeur van Nederland door de jury van de IJzeren Podiumdieren, de ereprijzen voor de Nederlandse poppodia en popfestivals. De jury: "Harry Hamelink beperkt zich niet tot popmuziek alleen, maar is een echte programmamaker in de breedste zin van het woord. Begin jaren negentig van de vorige eeuw is hij begonnen als programmeur van Rotown en daarna Nighttown. Later heeft hij advies gegeven aan de programma's van Lowlands en Eurosonic-Noorderslag. Nu werkt hij als zelfstandige en is vooral bekend om zijn werkzaamheden voor Motel Mozaïque, Oerol en allerlei projecten die popmuziek en andere kunsten combineren. Harry Hamelink zet popmuziek steeds vaker in als aanjager voor andere culturele projecten. Daarin is hij een voortreffelijk netwerker".

De voorstelling De Legende van Woesterdam van Studio Orka & Kopergietery (Nederlandse première op Oerol) is in september 2009 beloond met de jeugdtheaterprijs de Gouden Krekel voor de 'meest indrukwekkende productie': "Vernuftige technische vondsten, beeldende taal, grappige wendingen en absurde objecten maken dit prachtige en ontroerende liefdesavontuur spannend, poëtisch en hilarisch", aldus de jury.

Naast Studio Orka was ook Candyland van BonteHond genomineerd, eveneens een Oerol-voorstelling en op dezelfde locatie als Studio Orka. Beide voorstellingen maakten indruk op de jury door hun originele vorm, bijzondere verhalen en de organische verbinding met het publiek en de omgeving.

OEROL 2009 PARTNERS

FONDSEN

Naast structurele subsidies vanuit het NFPK+, Provincie Fryslân en Gemeente Terschelling heeft Oerol ook (aanvullende) financiële bijdragen ontvangen van de volgende fondsen.

Hoewel het aantal fondsen minder was dan de voorgaande jaren, was de gezamenlijke bijdrage vergelijkbaar te noemen:

- NFPK+ Internationalisering maakte het mogelijk de internationale theatergroepen Les Alama's Givrés en Circolando te programmeren. Oerol heeft geen vaste financiële middelen om deze groepen te programmeren. Theatergroepen worden betaald vanuit een standaard recetteregeling: de groepen ontvangen een gegarandeerd bedrag van 75% van de maximaal haalbare kaartopbrengst na aftrek van BTW. Voor de meeste buitenlandse groepen is dit bedrag echter niet voldoende om de kosten te dekken, dus worden daarvoor aanvullende middelen gezocht.
- Stichting Plattelânsprojecten (Provincie Fryslân) ondersteunde samen met de Gemeente Terschelling het educatieprogramma 'Gras tussen schoolplanken'.
- SNS REAAL Fonds zorgde voor de financiële ondersteuning van de werkplaats van Atelier Oerol. Daarmee stelde zij de werkplaatsfunctie voor dit jaar veilig nadat er aan een langdurige periode van bijdragen door het VandenEnde Foundation en het VSBfonds wegens statutaire redenen een einde kwam. Oerol hoopt SNS REAAL Fonds ook de komende 3 jaar aan zich te verbinden. Daarom is reeds een nieuwe aanvraag bij SNS REAAL Fonds ingediend.
- De Mondriaan Stichting ondersteunde het beeldende kunst project Liquid Space 6.1 van Studio Roosegaarde. Dit project – eveneens onder de vlag van Atelier Oerol – maakte in samenwerking met DansWerkplaats Amsterdam deel uit van het theaterprogramma.
- Het NORMA-fonds gaf Oerol een algemene bijdrage, waarmee Oerol dekking kreeg voor het laatste tekort op de begroting.

SPONSOREN

Hoofdsponsors

Voor het festival in 2009 kon Oerol opnieuw rekenen op de steun van de bestaande hoofdsponsors Brand, de NAM en Rederij Doeksen.

Met Brand was een speciale actie opgezet.

De bezoekers kregen bij het bestellen van een biertje op een van de festivalterreinen een stempel in hun paspoort. Bij een volle stempelkaart kon men deze uit het paspoort verwijderen en inleveren in ruil voor een speciaal ontwikkeld ergonomisch verantwoord, zacht rubberen zitkussen: 'Terschellings pluche'. Gaandeweg het festival waren bij de voorstellingen meer en meer kussentjes te zien op de verschillende tribunes, in duinpannen, op stoepjes, et cetera.

Voor de NAM is voortgeborduurd op de samenwerkingsovereenkomst van eerdere jaren en is geen specifieke activiteit ontwikkeld.

Met Rederij Doeksen is de samenwerking verder uitgebouwd. Rederij Doeksen gaf aan graag meer te willen doen in de merchandising sfeer. Gezamenlijk is besloten om verschillende artikelen uit de Oerol-kledinglijn te koop aan te bieden op de veerdiensten. Deze pilot is succesvol verlopen. Doeksen heeft net als voorgaande jaren op de veerdiensten het Oerol-paspoort te koop aangeboden aan Oerol-bezoekers. Dit jaar is voor het eerst via de website van Doeksen ook het paspoort online te koop aangeboden. In totaal hebben bijna 3.500 bezoekers hiervan gebruik gemaakt. Daarnaast was er op het festivalterrein de Westerkeyn een servicebalie ingericht, waar bezoekers ter plekke hun terugreis konden regelen of wijzigen of informatie konden inwinnen over de dienstregeling.

Verder is ook dit jaar met Rederij Doeksen een dagarrangement uitgegeven op 17, 18 en 20 juni. Het dagarrangement bevatte een retour met de snelboot, een bus-dagpas voor het eiland en een Oerol-paspoort, waarmee de gehele paspoortprogrammering te bezoeken was. Optredens van Bløf, Dorline Love en de Caspian Had Dance zorgden voor extra dagjesmensen.

Subsponsors

Naast de hoofdsponsors bleven de subsponsors Strandpaviljoen de Walvis en Flevodruk Harlingen verbonden aan Oerol. Met deze subsponsors is voortgeborduurd op de afspraken van voorgaande jaren. Nieuwe subsponsor werd BMC.

NS TUK TUK VOOR DE VRIENDEN VAN OEROL
FOTOGRAAF: MICHIEL LANDEWEERD

Tevens kon Oerol dit jaar de NS verwelkomen als nieuwe subsponsor voor de duur van 1 jaar. Het partnerschap kwam tot stand naar aanleiding van de verkiezing van Oerol als winnaar van de Nationale Uitjertest via de door NS gelanceerde website Eropuit.nl. Dit eerste jaar was succesvol. De opgezette actie van gratis vervoer tussen de festivalterreinen voor Vrienden van Oerol met Tuk Tuks bleek een goede insteek; de Vrienden maakten er veelvuldig gebruik van. In totaal zijn er 1250 Vrienden vervoerd met de Tuk Tuks. De NS was zodoende zichtbaar aanwezig op het eiland. Ook hier hoopt Oerol op het begin van een langjarige sponsoring. Oerol is daarom voor de komende jaren verder met de NS in gesprek.

Naast gezamenlijke acties, specifieke afspraken over naams- en logovermelding op de verschillende communicatiemiddelen van Oerol, waren bovengenoemde sponsors in de gelegenheid om specifiek voor hen ontwikkelde hospitality-arrangementen af te nemen.

PARTNER IN NATUUR

Staatsbosbeheer is Oerols partner in natuur. Dit houdt in dat Staatsbosbeheer 'om niet' de vooraf vastgestelde locaties ter beschikking stelt en assistentie in de inrichting en gebruik van deze locatie verleent. De locaties worden gezamenlijk vastgesteld en beiden organisaties werken intensief samen als het gaat om de juiste omgang met de natuur op Terschelling, hieraan wordt ook altijd in de communicatiemiddelen van Oerol aandacht besteed. Met Staatsbosbeheer zijn in 2009 activiteiten opgezet om de samenwerking verder te intensiveren. Een gezamenlijk plan is gemaakt voor de ontwikkeling van locatie de Nollekes, waarvan het toekomstig gebruik gericht is op een culturele maatschappelijke functie.

MEDIA-SAMENWERKING

Oerol borduurde in 2009 voort op de reeds bestaande samenwerking met AVRO, Omrop Fryslân en NRC Handelsblad.

AVRO

In 2009 werd de samenwerking met de AVRO verder uitgebouwd. De verschillende programma's werden qua inhoud zwaarder aangezet waardoor bij de 'thuisblijvers' een reëel beeld kon worden geschetst van deze editie van Oerol. De dagelijkse televisietalkshow Opium (van zondag 14 juni tot en met zaterdag 20 juni), met Cornald Maas als presentator, en Opium Radio op Radio 1 met Hans Smit als presentator droegen daar in belangrijke mate aan bij en bleken goed bekeken c.q. beluisterde programma's. Beiden programma's waren live en toegankelijk voor publiek, wat erg gewaardeerd werd.

AVRO TALK SHOW
FOTOGRAAF: MICHIEL LANDEWEERD

In de tv-uitzendingen van Opium interviewde Maas dagelijks een prominent uit de kunst- en cultuurwereld om te praten over de voorstelling die hij/zij bezocht op Oerol. De opnamen vonden iedere avond om 23.30 uur plaats. Alle uitzendingen zijn terug te zien op www.uitzendinggemist.nl

Om de crossmediale mogelijkheden zoveel mogelijk te benutten, was dit jaar voor het eerst een eigen locatie gezocht voor de AVRO (Stayokay Terschelling), waarin zij alle ruimte en faciliteiten ter hand hadden voor hun verslaggeving van Oerol. Deze locatie was niet alleen toneel van het programma Opium maar werd tevens basis voor het video-eiland waarop alle uitzendingen, interviews, reportages met bezoekers, theatermakers, muzikanten en bands te vinden waren: een multimediaal archief van Oerol 2009 (zie www.oerol.avro.nl). Voor de leden van de AVRO was er een speciaal aanbod om Oerol te bezoeken.

.....

Omrop Fryslân

Omrop Fryslân deed integraal verslag van Oerol vanuit het Mediacafé op de Westerkeyn. Dagelijks waren er radio- en tv-uitzendingen, gericht op het bedienen van het Friese publiek en de festivalbezoekers. Onder het motto 'Simmer yn Fryslân' bracht Omrop Fryslân dagelijks een speciaal Oerol-journaal. Omrop Fryslân droeg ook bij aan een speciaal webradiokanaal, die vanaf 13 juni live Oerol-uitzendingen verzorgde. Alle uitzendingen van radio en televisie zijn te bekijken en beluisteren op de website van Omrop Fryslân www.omropfryslan.nl

NRC Handelsblad

De betrokkenheid van mediapartner NRC Handelsblad was dit jaar bescheidener. Dit jaar is niet gekozen voor een programmablad als bijlage van NRC Handelsblad. Wel waren er aanbiedingen voor de lezers van NRC Handelsblad. Zij konden met voorrang kaarten aanschaffen voor 2 voorstellingen. Voor de Oerol bezoekers was er elke dag een gratis NRC Handelsblad te verkrijgen op de Westerkeyn en werden iedere ochtend de NRC koffiegesprekken in het Mediacafé gehouden. Vanuit de kunstredactie was er uiteraard journalistieke aandacht.

GARANTIEFONDS TERSCHELLINGER ONDERNEMERS

Dit jaar heeft het Garantiefonds Terschellinger Ondernemers gezorgd voor het stimuleren van de donaties van Terschellinger ondernemers en privépersonen aan Oerol. Daarnaast heeft het fonds een financiële buffer waarmee zij garant kan staan voor investeringen of voorfinancieringen die Oerol moet doen voordat zij daarvoor de gelden van andere partijen ontvangt.

VRIENDEN VAN OEROL

Anders dan vorig jaar was er geen speciale voorstelling voor de Vrienden, maar is in samenwerking met de nieuwe subsponsor NS gratis vervoer aangeboden tussen de festivalterreinen met TukTuks. Bij speciale TukTuk-haltes kon men opstappen. De Vrienden hebben hierop zeer positief gereageerd, er werd veel gebruik van gemaakt:

Terplekke lid worden kon ook. Bij de haltes kon men zich aanmelden als Vriend door het invullen van een formulier.

In 2009 hebben een kleine 2.000 nieuwe Vrienden zich aangemeld. Een deel daarvan was direct resultaat van de wervingsactie tijdens het festival. Het merendeel van de nieuwe Vrienden heeft zich verbonden aan een langjarig lidmaatschap, wat een directe meerwaarde oplevert. Oerol heeft momenteel ruim 12.000 geregistreerde Vrienden. Deze Vrienden zijn in een aparte stichting ondergebracht.

IN SITU

Oerol is lid van het IN SITU netwerk, een Europees festivalnetwerk dat de ontwikkeling van nieuwe internationale festivalvoorstellingen en de vertoning daarvan aan het Europese publiek stimuleert. Van dit samenwerkingsverband is Oerol sinds 2007 kernlid (co-organisator). Oerol was in 2008 de gastheer van het zogenaamde 'Hot House', een workshop die door IN SITU wordt georganiseerd. In het Hot House gaan de artistiek leiders van de diverse festivals in discussie met evenzoveel Europese theatermakers en kunstenaars over hun nieuwe plannen en projecten om zo de artistieke dialoog te bevorderen, maar ook praktisch en concreet te werken aan nieuwe 'grensverleggende' Europese voorstellingen en projecten. Als direct gevolg van de Hot House bijeenkomsten uit 2007 en 2008 stonden de voorstellingen Casa-Abrigo van het Portugese gezelschap Circolando en Le Pic de Hubbert van Les Alama's Givrés prominent in het programma van Oerol 2009. Ook het genoemde Harmonic Field van Lieux Publics uit Marseille olv. componist en theatermaker Pierre Sauvageot is een contact dat via IN SITU is gelegd. Lieux Publics is ook een co-organisator.

OEROL SPOELT AAN

In toenemende mate wordt Oerol vanuit haar ervaring op het gebied van locatiegericht theater en landschapskunst gevraagd voor advisering en kennisoverdracht. Naast theatergroepen die Oerol als bakermat hebben en uitvliegen naar diverse festivals in de hele wereld, wordt de artistieke leiding regelmatig uitgenodigd om lezingen te verzorgen of om als expert in panels deel te nemen.

Zo heeft Joop Mulder als adviseur of gast-programmeur opgetreden voor het Klein Karoo Nationaal Kunstefees in Oudtshoorn (Zuid-Afrika), Amersfoort 750, Festival TAC in Valladolid (Spanje), Into the Great Wide Open (Vlieland) en het G50-jubileum van de NAM in Slogteren. Tevens hebben Joop Mulder en Kees Lesuis lezingen gehouden of deelgenomen in panels bij Fondazione Teatro Pimento in Turijn (Italië), Laboratory of Street Art in Linz (Oostenrijk), La Strada in Graz (Oostenrijk) en Chalon dans la Rue in Châlon-sur-Saône (Frankrijk).

Verder is de artistieke leiding van Oerol nauw betrokken bij de kandidaatstelling en ontwikkeling van een belangrijk programmaonderdeel van Marseille-Provence Europese Culturele Hoofdstad 2013. Ook speelt Oerol als groot Fries evenement een rol bij de opzet voor de verkiezing van Friesland als Europese Culturele Hoofdstad in 2018.

NEW ISLAND FESTIVAL, NEW YORK

Joop Mulder werd gevraagd om de artistieke programmering te verzorgen van het New Island Festival in New York. Hij deed dit samen met Terts Brinkhoff van de Boulevard of Broken Dreams (Parade). Dit festival, waarvan de zakelijke organisatie in handen lag van het Theater Instituut Nederland (TIN), vond in september plaats op het Governors Island voor de kust van Manhattan, ter gelegenheid van 400 jaar vriendschap tussen Nederland en New York.

NEW ISLAND FESTIVAL IN NEW YORK
FOTOGRAAF: FLORIS LEEUWENBERG

OEROL ORGANISATIE

MEDEWERKERS

Oerol kent het hele jaar door een vast team aan (parttime) medewerkers. In 2009 betrof dit de volgende functies, die in totaal 8 fte beslaan:

- Algemeen directeur
- Creatief directeur / artistieke leiding
- Programma coördinator / artistieke leiding
- Controller & hoofd personeelszaken
- Hoofd marketing en fondsenwerving
- Hoofd productie
- Assistent zakelijke leiding
- Assistent artistieke leiding
- Secretariaat en administratie
- Secretariaat
- Coördinator Vrienden van Oerol

In de directe aanloop naar het festival wordt dit team jaarlijks vanaf maart aangevuld met tijdelijke medewerkers in verschillende functies, van medewerker marketing, productieiders, technische productie, tot coördinatoren voor reis en verblijf, vrijwilligers, huisvesting en hospitality. Ook in 2009 kwamen verschillende stagiaires de gelederen versterken, waardoor het aantal medewerkers tussen maart en juni werd uitgebreid met 20 personen. Jaarlijks is er vlak voor het festival een tweede personeels-groei als het team wordt versterkt door o.a. redacteurs, locatiemanagers, coördinatoren horeca, technici en geluidsmensen.

De kosten voor personeel en organisatie bedragen in 2009 samen ruim 20% van de totale begroting.

VRIJWILLIGERS

Oerol kon dit jaar opnieuw rekenen op een grote toestroom van vrijwilligers, in totaal circa 750 personen uit alle delen van Nederland en zelfs een aantal uit andere landen. De eerste vrijwilligers meldden zich ruim twee weken voorafgaand aan het festival om te helpen met de opbouw. Met als uitgangspunt dat vrijwilligers in ieder geval 6 dagen aaneengesloten werken, verbleven sommigen zelfs meerdere weken op het eiland. Samen zijn zij een onontbeerlijke steun voor Oerol.

BESTUUR

Het bestuur van Oerol bestaat uit 6 leden.

Het afgelopen jaar heeft er 1 wisseling plaatsgevonden. In 2009 zullen we, in het kader van de regels binnen Cultural Governance, nog afscheid moeten nemen van meerdere bestuursleden. Doelstelling is dat in het kader van diversiteit bij voorkeur vrouwen deze vacante plekken zullen innemen.

Vanwege de maximale zittingstermijn zal in 2010 een nieuwe voorzitter moeten worden aangesteld.

Het bestuur bestond tijdens Oerol 2009 uit:

Kees van Twist, voorzitter

Oeds Bijlsma, vice-voorzitter

Johan Diks, penningmeester

Arthur Oostvogel

Willem Stam

Arjen Dähne

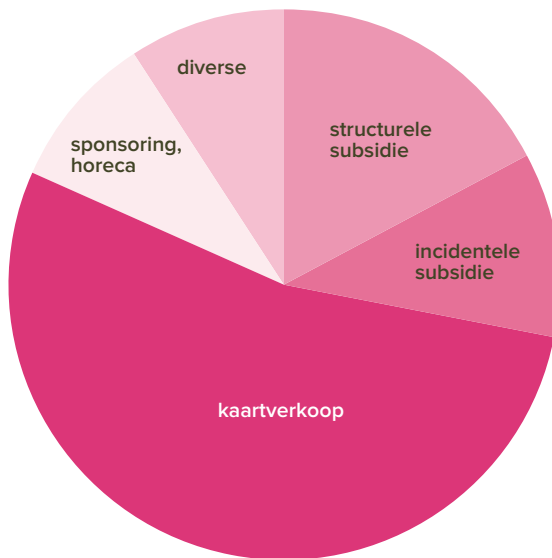
ARBOBELEID & VEILIGHEIDSPAN

Zowel op het gebied van Arbo als op het gebied van veiligheid zijn forse inspanningen verricht in 2009. Oerol schreef het veiligheidsplan voor het festival, te gebruiken in geval van calamiteiten. De burgemeester van Terschelling en directie Oerol hebben het definitieve plan gezamenlijk ondertekend.

Daarnaast heeft Oerol een Arbo-deskundige in de arm genomen om de organisatie op het gebied van Arbo uitgebreid door te lichten. Daaruit is een rapport voortgekomen waarmee Oerol de volgende stappen richting een veiliger en betere organisatie kan zetten.

FINANCIËEL

Oerol heeft al jaren een zeer hoog percentage eigen inkomsten. De eerste prognoses laten zien dat het in 2009 zo'n 69% betreft (in 2008 stond het percentage eigen inkomsten nog op 56% en in 2007 op 64%). 19% van de inkomsten komt uit structurele subsidie van gemeente (1,36%), provincie (6,78%) en NFPK+ (11,40%) en 12% uit incidentele subsidie die jaarlijks aangevraagd moet worden bij fondsen voor speciale theaterproducties die niet uit de recetteopbrengst alleen betaald kunnen worden. Ruim de helft van de 69% eigen inkomsten komt uit kaartverkoop. Sponsoring en inkomsten uit horeca nemen elk zo'n 10% voor hun rekening. 10% zijn inkomsten uit de Vrienden van Oerol, donaties, merchandise, advertenties en hospitality.

Inkomsten ten opzichte van uitgaven

Veel inkomsten houden direct verband met een uitgave en zijn dus niet voor andere doelen inzetbaar. Zo dekken de inkomsten uit de paspoortverkoop ook de kosten van de paspoortroute. De inkomsten van de festivalterreinen (uit horeca) dekken de kosten van de infrastructuur (o.a. tenten, toiletten, keukens) van de terreinen. Van de donaties financieren we een deel van de gratis toegankelijke programmering, waaronder het straattheater.

Geld uit sponsoring, 'eigen geld'

Als we kijken naar de uitgaven in 2009 hebben we bijna 350.000 euro 'eigen geld' uitgegeven aan (straat)theater- en muziekgroepen en beeldende kunstprojecten. Dit bedrag is gerealiseerd uit (niet structurele) sponsorinkomsten en donaties. Oerol heeft namelijk geen programmeringsbudget vanuit haar vaste subsidies en dus geen vaste middelen om deze groepen te programmeren. De mogelijkheden die Oerol hierin heeft zijn elk jaar weer onzeker, want afhankelijk van sponsorinkomsten.

Recette uitgaven

De inzet van 'eigen geld' staat los van de uitgaven aan theatergroepen die tegen een recette-opbrengst op Oerol spelen. De omzet daarin bedraagt zo'n 775.000. Oerol staat richting theatergroepen garant voor de 75% van de maximaal haalbare kaartopbrengst na aftrek van BTW.

Conclusie

Concluderend was 2009 een positief jaar. Dit kwam onder andere door het lage uitvalpercentage bij de voorstellingen, waarvoor we in de begroting een kleine financiële buffer hebben. Daarnaast was er een goede omzet bij de horeca door het goede weer en de grote investeringen die we hebben gedaan in de festivalterreinen: Meer gezellige hoekjes, een gedraaid podium en extra investering in de aankleding.

Door de nieuwe paspoortroute en de promotie ervan hebben we een substantiële extra paspoortverkoop weten te realiseren.

Overigens hadden we deze extra inkomsten al ingecalculeerd en de uitgaven al binnen de paspoortroute gedaan.

Het beoogde positieve resultaat komt ten goede aan een reservering voor ons jubileum in 2011 en aan de verhoging van het Eigen Vermogen dat nu op een zeer laag percentage staat van 2,75%.

OEROL AMBITIES EN TOEKOMST

Voor de kunstenplanperiode van 2009-2012 heeft Oerol voor zichzelf een aantal ambities geformuleerd met als doel de verdieping van de inhoudelijke ontwikkeling van het festival en de interne samenhang om daarmee de artistieke kwaliteit en de beleving hiervan te vergroten.

Na jaar 1 kunnen we concluderen dat we een goede eerste stap gemaakt hebben, maar dat er de komende drie jaren ook nog veel werk te verzetten is. Over de verschillende doelstellingen kunnen we de volgende stand van zaken geven:

ARTISTIEK

Artistieke kwaliteit en ontwikkeling

Door in vroeg stadium met gezelschappen, kunstenaars en theatermakers in gesprek te gaan over toekomstige projecten ontstaat er meer tijd voor een gedegen artistieke en productionele voorbereiding. Dit jaar is zodoende al een aantal makers uitgenodigd voor een korte residentie, met het oog op projecten voor 2010 en 2011. Zo was Thibaud Delpeut (Toneelschuur) enkele dagen te gast voor een korte schrijfresidentie voor een voorstelling voor 2010. Hij gebruikte zijn verblijf op het eiland om zijn oorspronkelijke idee te toetsen aan de ruimtelijke mogelijkheden van het landschap rond de Wierschuur. Met de Franse componist en theatermaker Pierre Sauvageot zijn we al ruime tijd in gesprek over de ontwikkeling van een groot theatraal landschapsproject Harmonic Field, gebaseerd op een ruimtelijke opstelling van muziekobjecten die worden aangedreven door de wind. Tijdens het afgelopen festival vond hiervan zoals reeds gezegd bij wijze van 'Artist in Residence' een eerste laboratorium opstelling met publiek plaats. Na een aantal residenties op andere plekken in Europa zal het project in 2011 zijn première op Oerol beleven. Dit zijn twee voorbeelden van de voorgestelde werkwijze om de voorwaarden voor artistieke kwaliteit en ontwikkeling beter te faciliteren.

Werkplaats voor locatiegericht theater en landschapkunst

De werkplaats voor jonge theatermakers is sinds dit jaar ingebed in Atelier Oerol. Met de werkplaats als spil wil Oerol zich – zoals eerder genoemd – binnen Atelier Oerol toeleggen op de

begeleiding van makers op het gebied van landschapkunst en locatietheater. Daarnaast omvat het Atelier een coproductie- en residentiefunctie. Met een artistiek begeleider, productie leider en een Atelier Raad hebben de organisatorische structuren van het Atelier in 2009 al aardig vorm gekregen. Momenteel wordt er hard gewerkt aan een locatie die als ontwikkelplek en werkplaats kan dienen. Oerol heeft in samenwerking met sponsor Brand hiervoor de oude drankenloods op Kinnum gevonden en is in gesprek met de gemeente over de benodigde vergunningen.

Grootschalige locatie-projecten

De voorstelling Blik van toneelgroep de Appel vormde dit jaar het grootschalige locatieproject. Gezien de grote financiële en productionele uitdagingen die dergelijke projecten met zich meebrengen, dienen de voorbereidingen hiervan in vroeg stadium te beginnen. In 2008 en 2009 zijn reeds gesprekken gestart met Ira Judkovskaja van Tryater over Master & Margarita dat in samenwerking met de Kift een grootschalige locatievoorstelling van 2010 moet worden.

Beeldende kunst en landschapkunst

Aan de ambitie om gerenommeerde kunstenaars een bijdrage aan het festival te vragen, kan op dit moment nog te weinig vorm worden gegeven vanwege het ontbreken van financiële middelen voor dit programmaonderdeel. Dit onderdeel zal dus in 2010 afhankelijk van de zoektocht naar middelen wel of geen doorgang vinden.

Beleving van de artistieke inhoud door alle doelgroepen van Oerol

Met het vernieuwde paspoort is in 2009 een flinke impuls gegeven aan de artistieke beleving van het festival. Bezoekers konden zoals gezegd met het paspoort op zak iedere dag op pad om voorstellingen, beeldende kunst, muziek, straattheater en landschapkunst te zien zonder hiervoor een extra toegangsbewijs te hoeven aanschaffen. Het paspoort bood hiermee de bezoekers alle kunstdisciplines die Oerol heeft. Het maakte sommige hongerig naar meer en was voor anderen meer dan voldoende. De bezoekers die meer wilden zien en meemaken, konden met het theaterprogramma hun hart ophalen. Vanwege het succes heeft het paspoortprogramma een vaste plek veroverd binnen de festivalprogrammering.

De nieuwe huisstijl heeft ook voor een positieve impuls in de beleving gezorgd. Omdat de huisstijl dicht bij het artistieke profiel ligt, namelijk de combinatie van de Terschellingse

.....

natuur en de multidisciplinaire kunsten, krijgen de communicatiemiddelen, maar ook de festivalterreinen waarmee we in 2009 een grote stap hebben gezet, een uitstraling die goed bij het festival past.

Het totaal aan communicatiemiddelen en informatievoorziening staat de komende jaren echter nog onder verandering om zo de ambitie waar te kunnen maken om de gedurfdheid en sfeer van het artistieke profiel al bij onze bezoekers thuis te laten beginnen.

ZAKELIJK

Voor de kunstenplanperiode 2009-2012 hebben we voor onszelf ook een aantal zakelijke ambities geformuleerd. Na jaar 1 kunnen we concluderen dat we een deel daarvan zelf in de hand hebben en een deel niet. De recessie laat bijvoorbeeld wel degelijk zijn sporen na in sponsorland. Waar we voor 2009 vaak werden benaderd door potentiële sponsors ligt nu het initiatief weer volledig bij ons en worden we regelmatig afgewezen vanwege 'de recessie'. Overigens hebben we wat publiek betreft juist weer helemaal niks van de recessie gemerkt. Dat bleef gewoon komen en naar voorstellingen en de festivalterreinen gaan. We bespreken onze zakelijke doelen per stuk:

Op peil brengen van het financiële fundament, incl. programmeringsbudget

Het eigen programmeringsbudget voor Oerol is nog niet als vast onderdeel van de begroting aanwezig, wat een grote druk op zowel de artistieke kant als de zakelijke kant van de organisatie blijft leggen. De incidentele fondsen maken bijzondere projecten mogelijk, maar de ambities blijven vele malen groter dan de financiële ruimte. Uiteraard blijft de motivatie om alle ambities met welke middelen dan ook toch waar te maken.

Voor 2010 hebben we een aantal extra financiële uitdagingen ten opzichte van afgelopen jaar. De langlopende sponsorcontracten met NAM en Brand zijn na 2009 afgelopen. Ook de sponsoring van NS, BMC en de subsidie van SNS Reaal Fonds, dat de gehele werkplaats bekostigde, was alleen voor 2009. Met alle partijen praten we over het vervolgen van de samenwerking. Totaal gaat het om een kleine 6 ton die nu onzeker is.

Naast de financiering van het komende festival is ons doel om binnen deze kunstenplanperiode ons eigen vermogen (dat van de subsidiegevers altijd klein moest blijven) op pijl te brengen.

Het financiële risico dat Oerol jaarlijks loopt is vrij groot. Onze eigen inkomsten fluctueren (net als bij de meeste buiten festivals) sterk naar mate het weer beter of slechter is. Dit betekent dat je in goede jaren je eigen vermogen wilt opbouwen als buffer voor slechtere jaren. Ons doel is in 2012 ons eigen vermogen een kleine 10% van onze omzet te laten zijn. Het staat nu op een kleine 3%, een zeer laag percentage wanneer je de jaarlijkse risico's in ogenschouw neemt.

Vergroten van de betrokkenheid van het publiek en de eilander gemeenschap

Een van de doelen van Oerol in deze periode is het festival meer als totaalbeleving te laten ervaren. Hierbij is het paspoort als onderdeel van de totaalbeleving van het festival al genoemd. Ook de eilander gemeenschap heeft hier een belangrijke rol in die we graag koesteren. In het najaar van 2009 spreekt Oerol met alle belangenverenigingen van het eiland waaronder 3 ondernemersverenigingen. Doel is het evalueren van de editie 2009 en een gezamenlijke vooruitblik naar 2010. Ook met de scholen waarvoor een apart programma is ontwikkeld wordt apart geëvalueerd en vooruitgeblikt naar de komende editie.

Uitbouwen van het cultureel ondernemerschap

Met het starten van het paspoortprogramma in 2009 heeft Oerol zich als waar cultureel ondernemer opgesteld. De kosten voor de artiesten die binnen dat programma een plek hadden moesten namelijk met de inkomsten van extra paspoortverkoop verdiend worden. Totale kosten: een kleine ton euro. Met een juiste focus binnen de marketing en kaartverkoop hebben we dat weten te realiseren. In 2010 gaan we dus door met dit nieuwe succesnummer.

Vergroten van de dienstverlening aan bezoekers en artiesten

Na 2 jaar van ontwikkeling en vallen en opstaan hebben we in 2009 het internetsysteem voor onze kaartvoorverkoop weten te optimaliseren. Vanuit bezoekers / kaartjeskopers kregen we dit jaar veel positieve reacties. Die dienstverlening is dus het afgelopen jaar flink vergroot. Dat houden we vast voor 2010.

In de lijn van de beleving van de artistieke inhoud én het verbeteren van de dienstverlening aan bezoekers en artiesten staat het maken van een nieuwe website in 2010.

TENSLOTTE

Een overzicht van alle activiteiten, programmering, financiën, organisatie en partners – inclusief sfeerimpressies, foto's en dagkranten over het Oerol festival in 2009 – is te vinden in het archief op de website van Oerol

www.oerol.nl